

Demokracie a demagogové / Oligofrení a demokracie / Debilové a demokracie

Nedávno při jmenování nových profesorů zazněl v Karolínu hlas lékaře, který všem přítomným připomněl, že jedna třetina našich občanů je oligofrenní, každý sedmý je debil a více než polovina občanů je co do inteligence pod průměrem. Nekontroloval jsem tato čísla, ale považuji za nanejvýš pravděpodobné, že si je nikdo nevymyslel. Všichni si musíme uvědomit, co to znamená zejména v situaci, kdy u nás demokratické struktury půl století nefungovaly. Často u nás nedovedou dost demokraticky myslit ani lidé velmi inteligentní. Všichni se musíme demokracii a demokratickým způsobům a náležitostem učit. Ale nejsnáze se přesvědčují lidé průměrné a podprůměrné inteligence, když se jim někdo podbízí a když je klame, aby si získal jejich podporu pro své cíle, o kterých oni nemají ani ponětí. Právě takovým lidem, pokud jsou díky své výřečnosti a své dovednosti podávat své myšlenky sugestivně, říkáme demagogové. V řečtině to původně znamená vůdci lidu; nám to dnes znamená: špatní vůdci, svůdci, ti, kteří lid podvádějí.

(Praha, 911006-1.)